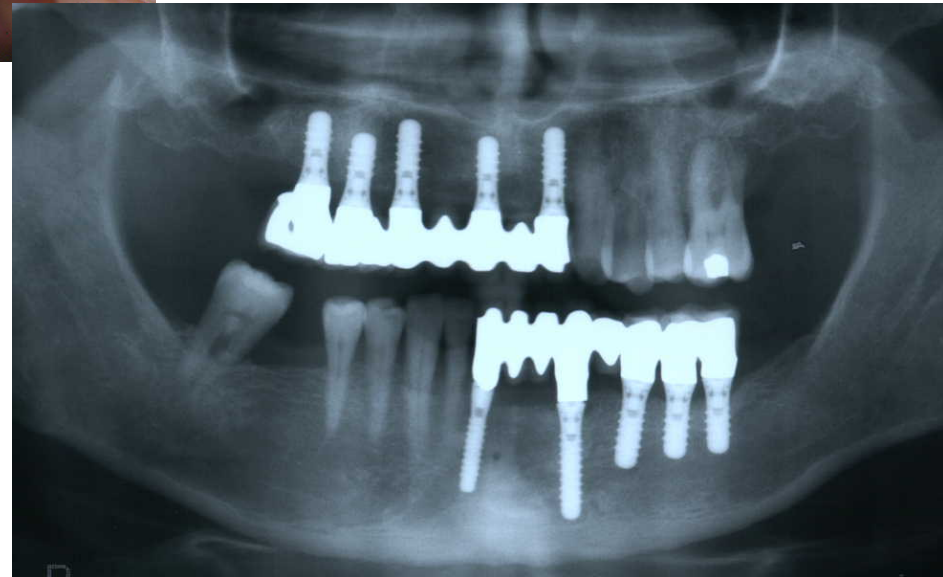
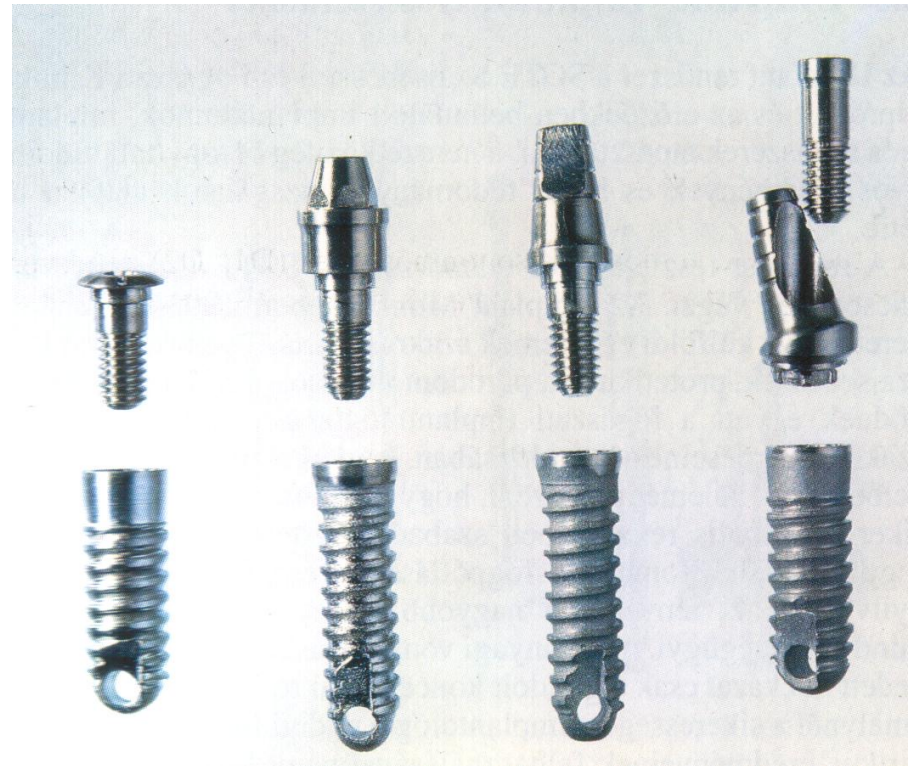

Az implantológia fizikai alapjai

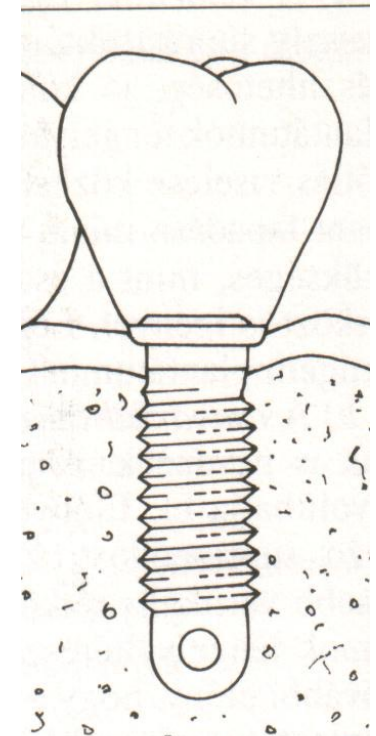
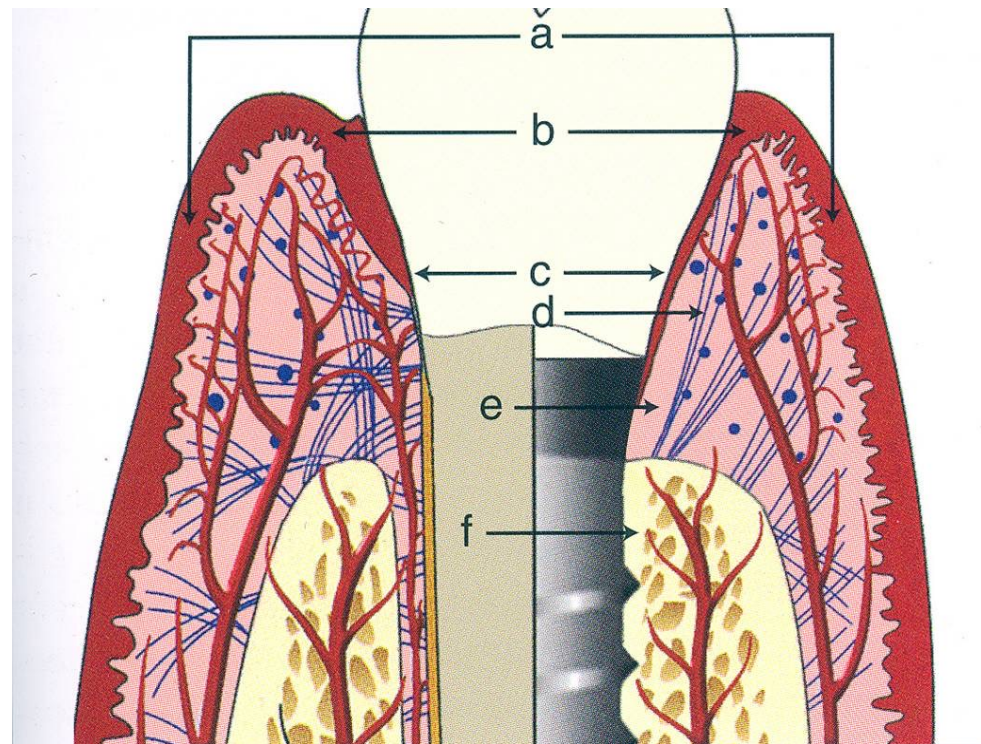
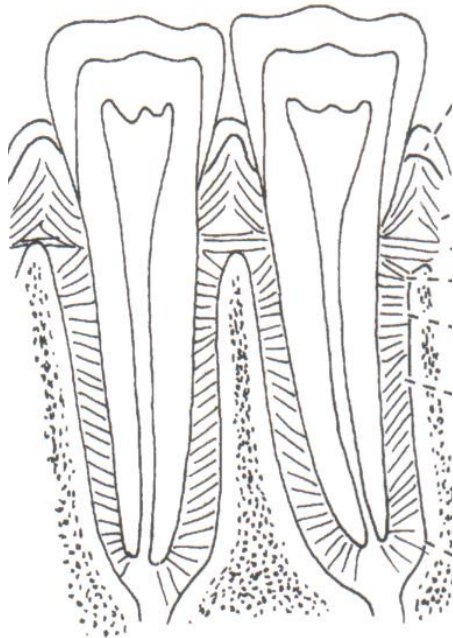

Csavarimplantátumok

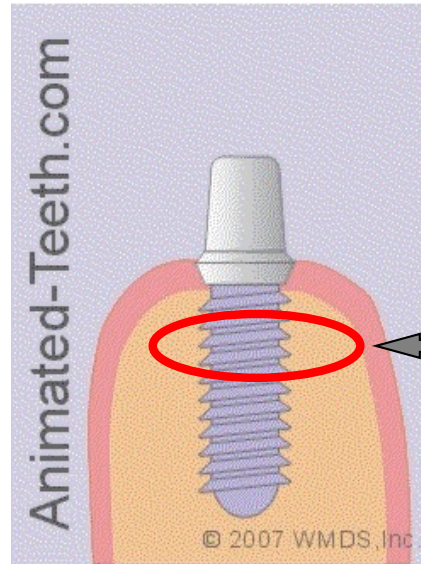

Fog vs. implantátum

Implantátum erőátvitele

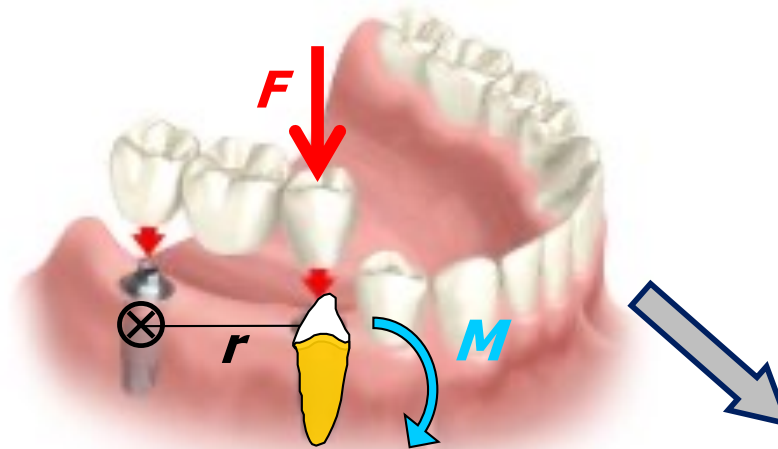
csontintegráció

**koncentrált
nyomófeszültség**

Implantátum stabilitásvizsgálata:

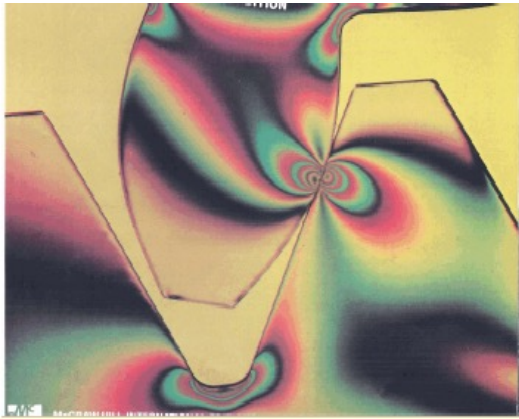
- rezonancia frekvencia analízis (RFA)
- Periotest

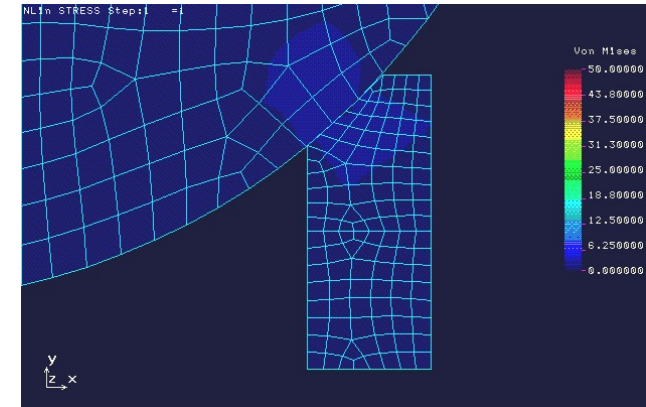
nagy forgatónyomaték

Fizikai vizsgálati módszerek feszültségeloszlásra

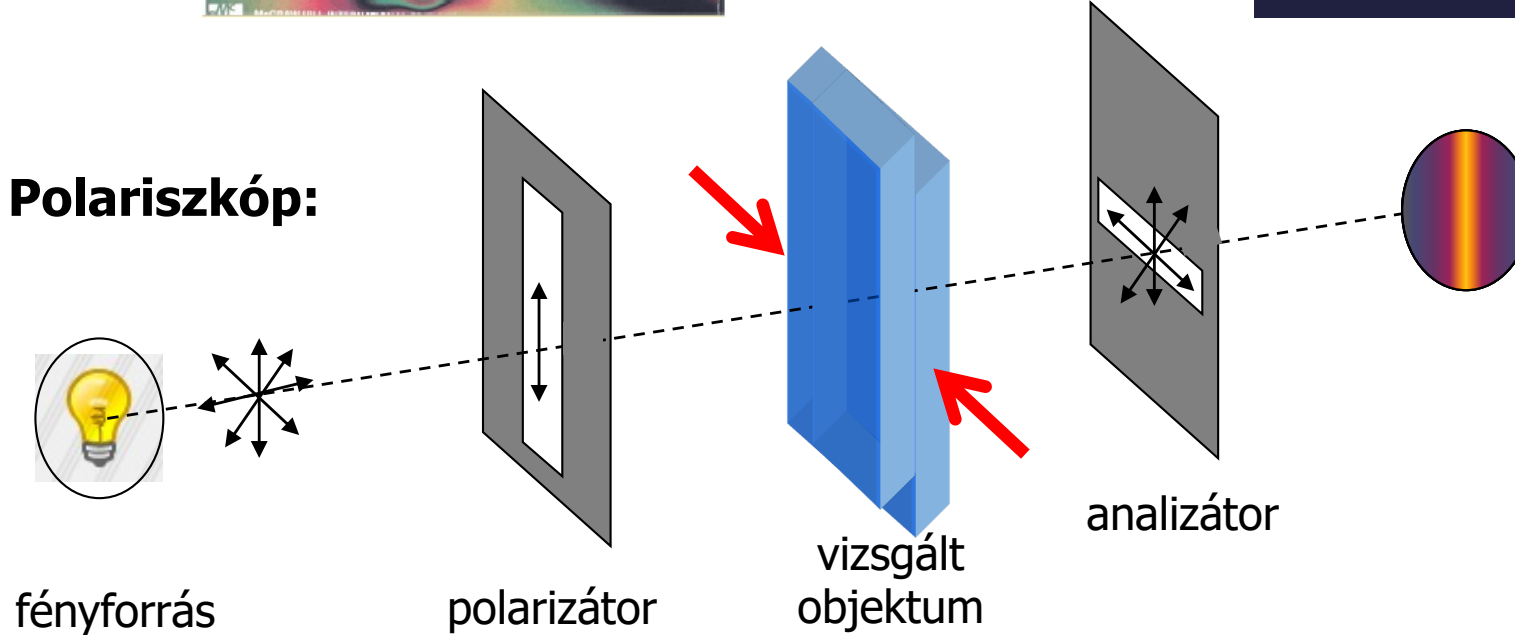
- feszültségoptikai mérések

- véges elem analízis

Polariszkóp:

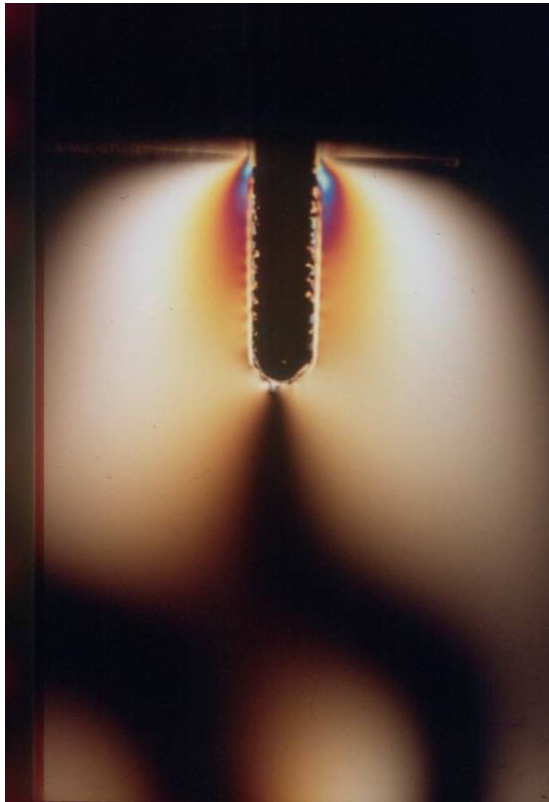

Feszültségeloszlás implantátumoknál

Véges elem analízis:

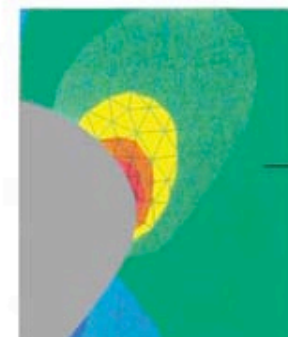
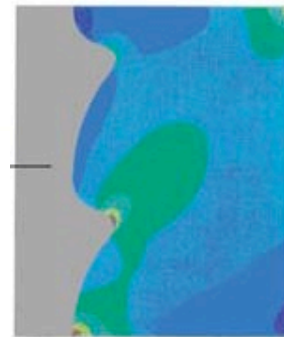
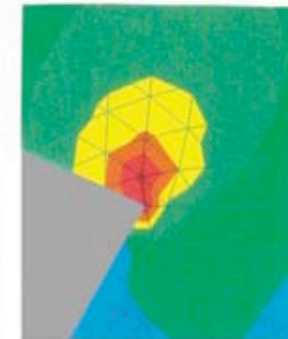
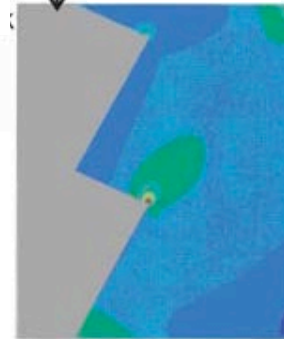
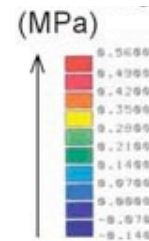
Feszültségoptika:

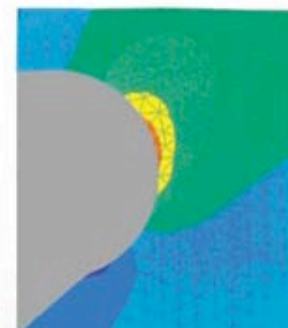
implantátum

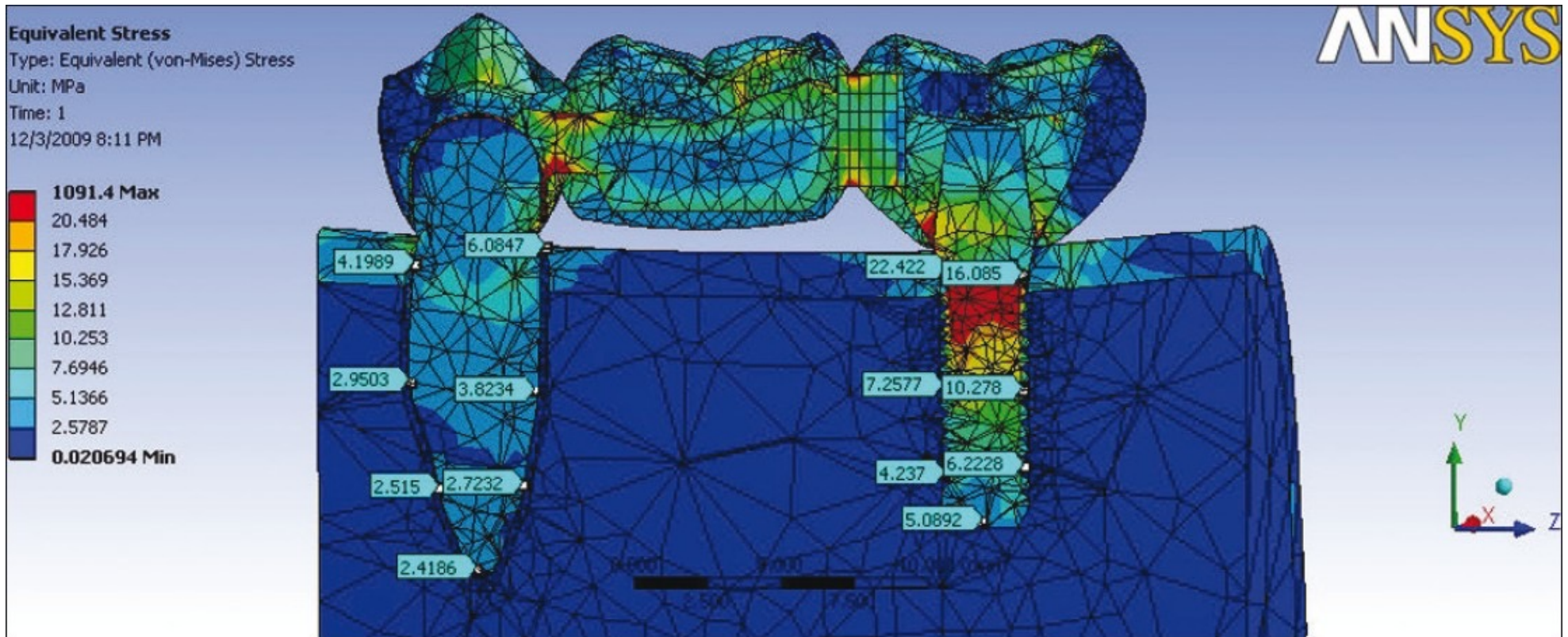
nyomás

nagyított kép

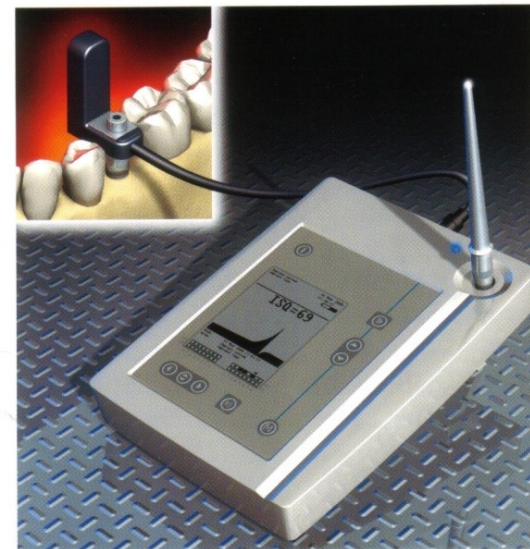
csont

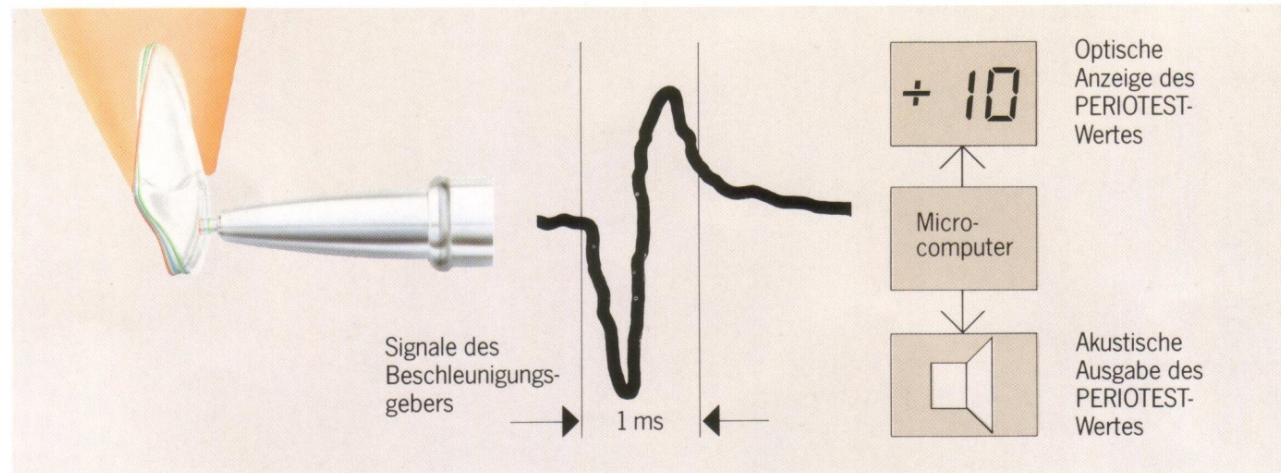
Implantátum stabilitásának vizsgálata

- Rezonanciafrekvencia analízis (RFA)

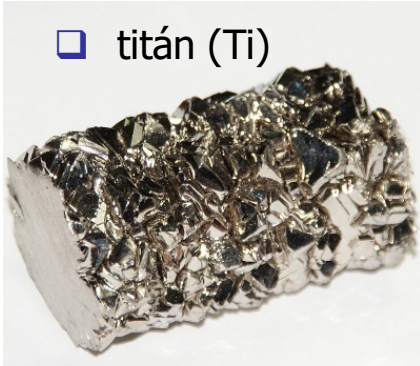
- Periotest

Implantátumok anyaga

fémek

- ☐ titán (Ti)

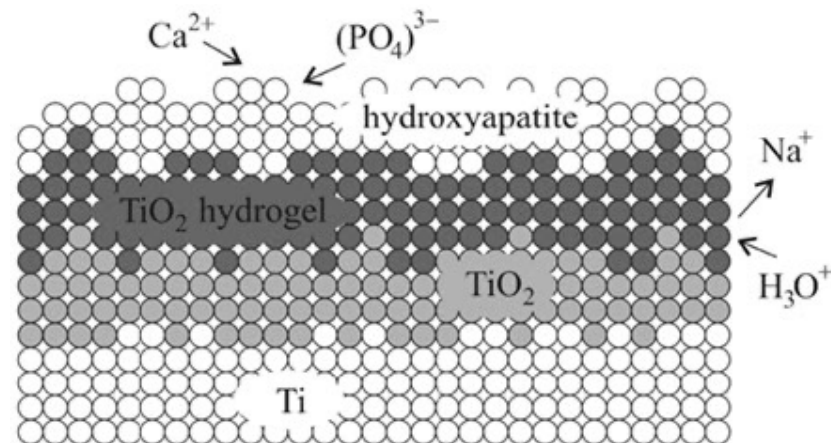
- ☐ titánötvözetek (pl. Ti-6Al-4V)
- ☐ kobaltötvözetek (Co-Cr-Mo)

kerámiák

- ☐ alumínium-oxid
- ☐ cirkon (cirkónium-dioxid)
- ☐ HAP
- ☐ bioüvegek

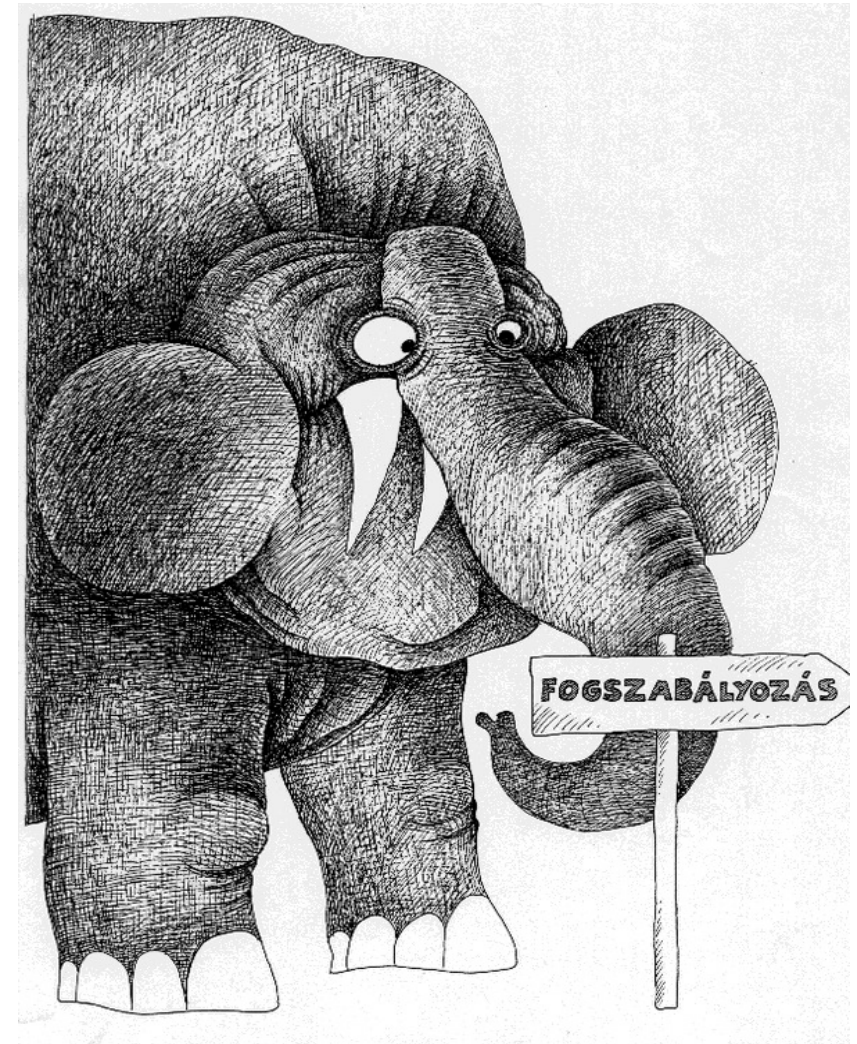
kerámia bevonatú fémek

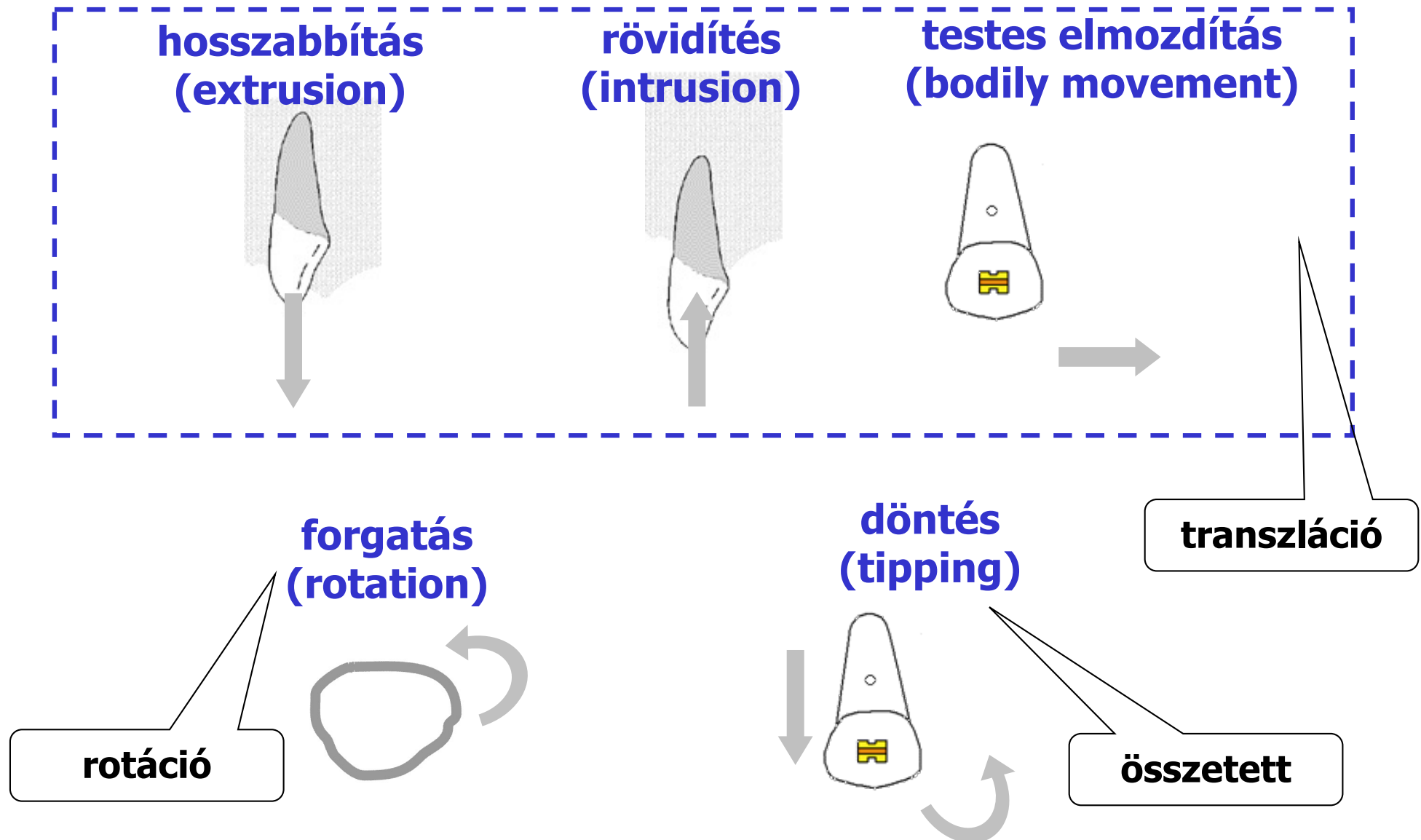
A fogszabályozás fizikai alapjai

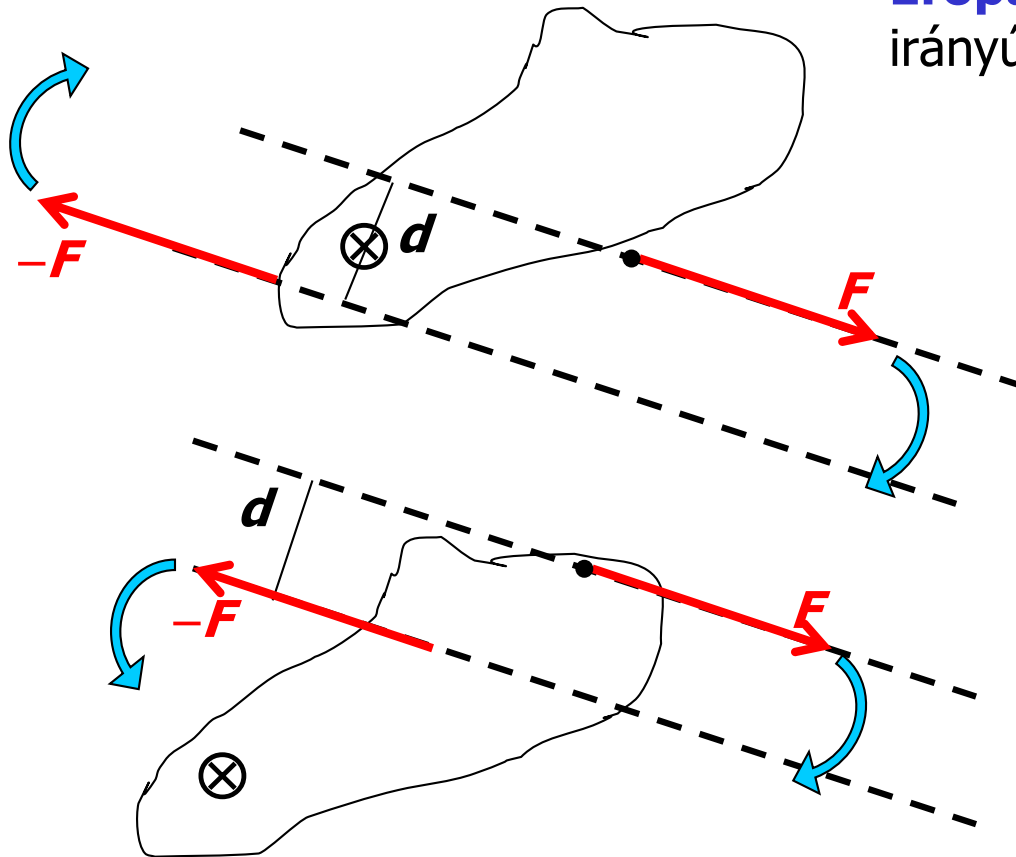

A fog fogorvosi mozgásának típusai

Erőpár, erőrendszer helyettesítése

Erőpár: két, azonos nagyságú, de ellentétes irányú és nem azonos hatásvonalú erő

Eredő erő: 0

Erőpár eredő forgatónyomatéka (M):

$$M = d \cdot F$$

(független a vonatkoztatási ponttól)

➡ „erőpár = forgatónyomaték”

Bármely erőrendszer helyettesíthető egy erővel és egy erőpárral (forgatónyomatékkal).

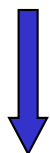

A fog elmozdulásának mechanizmusa és az ehhez szükséges erőtartomány

Nyugalmi erők:

$$F = 1-10 \text{ cN}$$

„állandó”

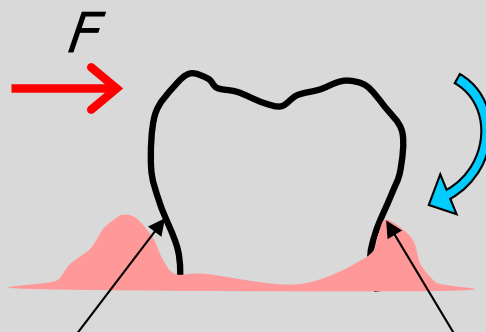

nincs
következmény

Fogszabályozásban használt erők:

$$F = 50 \text{ cN} - 400 \text{ cN}$$

„állandó”

húzás

csontszövet
felépülése

(kalcifikáció)

nyomás

csontszövet
leépülése

(dekalifikáció)

átépülés $\Rightarrow$ elmozdulás

Rágóerők:

$$F = 100-800 \text{ N}$$

$$t \leq 1 \text{ s}$$

Ha „állandó” lenne,

$t = 3-5 \text{ s}$: fájdalom

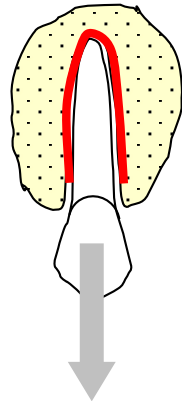
$\approx$ óra: károsodás

7-14 nap: a fog
kilazulása

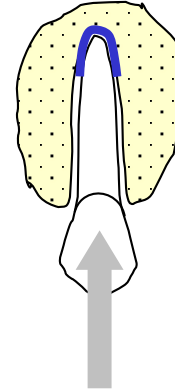
Az egyes mozgások mechanizmusa

haladó mozgás

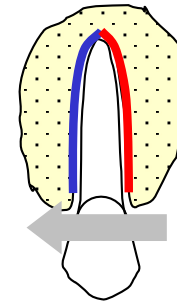
hosszabbítás

rövidítés

testes elmozdítás

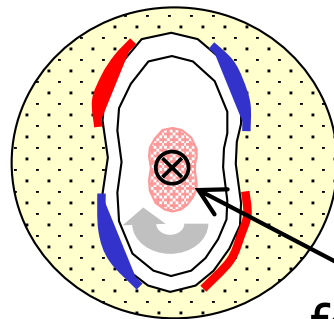

! csont felépülés (húzófeszültség)

! csont leépülés (nyomófeszültség)

forgás

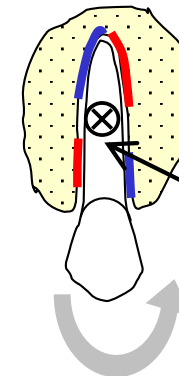
forgatás

forgáspont

haladó mozgás
+ forgás

döntés

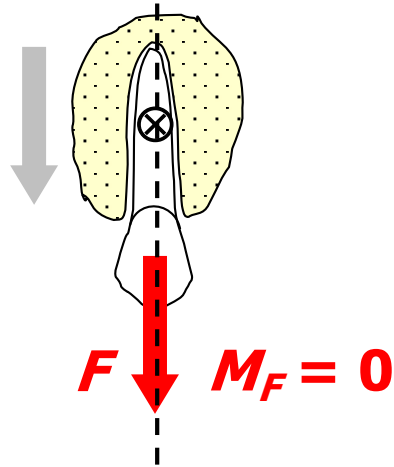

forgáspont

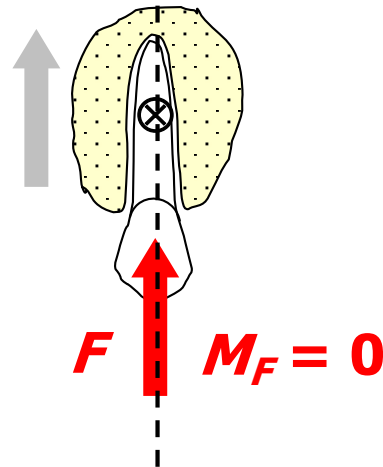
(center of resistance
= CR)

Az egyes mozgásokhoz szükséges erők, nyomatékok

hosszabbítás:

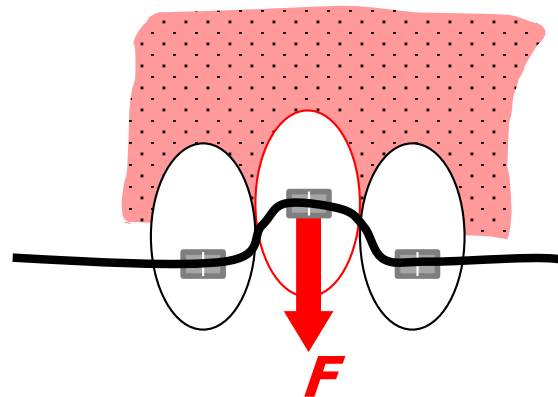
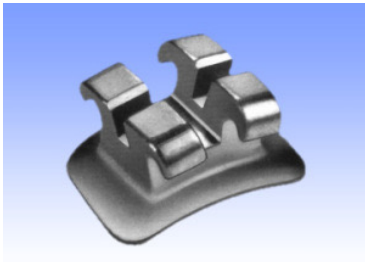
rövidítés:

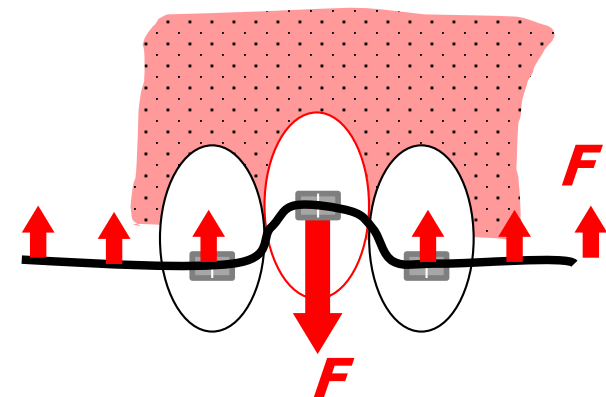
Egyetlen erő
forgatónyomaték nélkül

$\Rightarrow$ haladó mozgás
rotáció nélkül

Például:

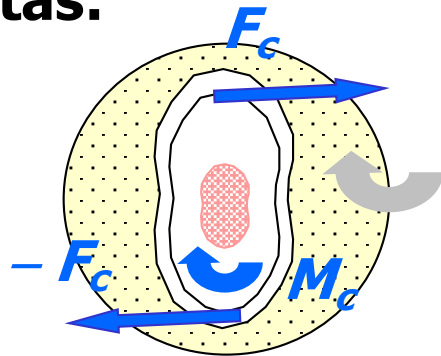

Támaszték? Elosztva(!):

Forgatás:

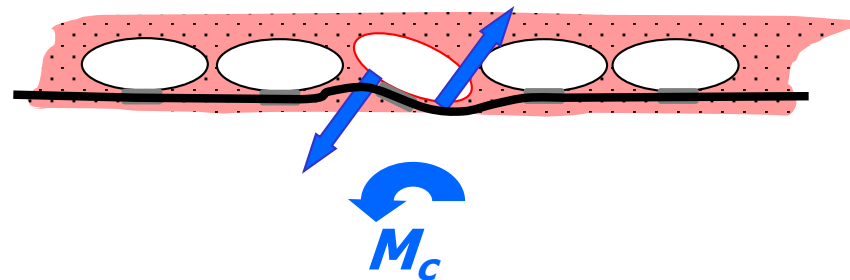

erőpár, azaz forgatónyomaték
eredő erő nélkül

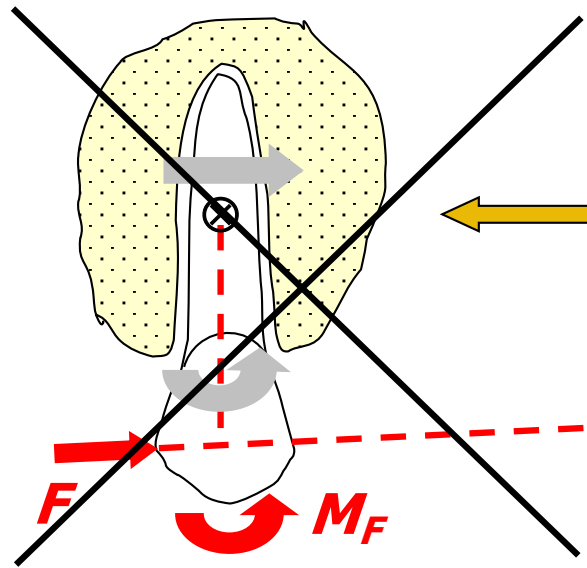
$\Rightarrow$ forgás transzláció nélkül

$\Sigma F = 0$ erőpár
(couple = c)

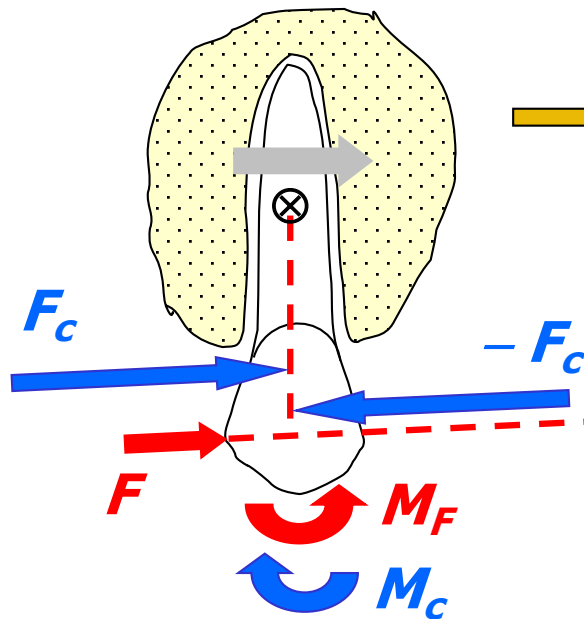
Például:

Testes elmozdítás:

Egyetlen erő alkalmazásakor forgás társulna a haladó mozgáshoz.

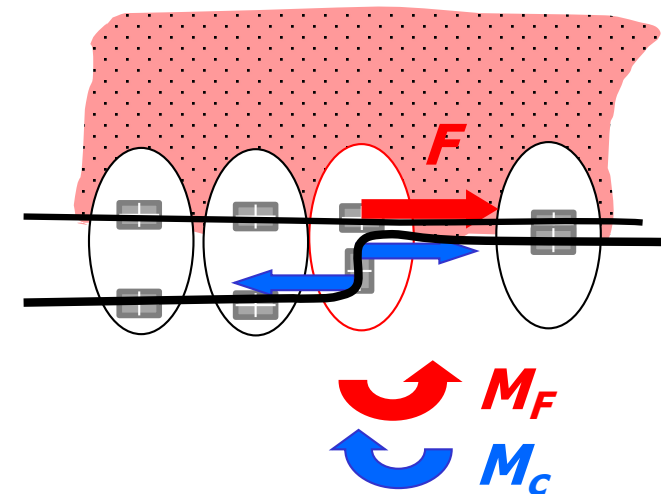

erő + erőpár
 $\Rightarrow$ haladó mozgás
 forgás nélkül

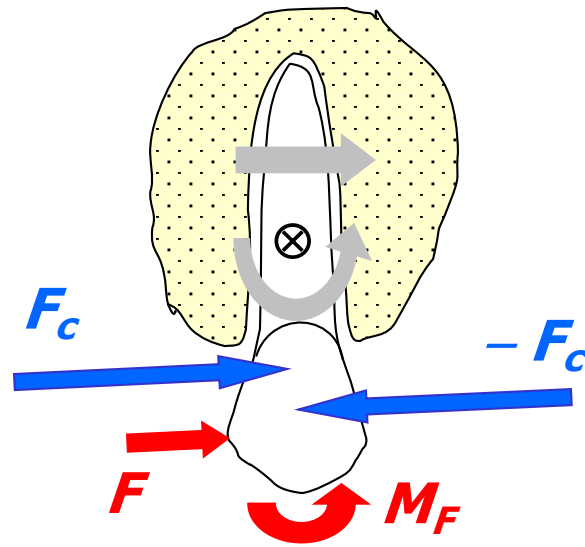
$$\left. \begin{aligned} \sum F &= F \\ \sum M &= 0 \end{aligned} \right\} \text{csak transzláció}$$

$$M_C = M_F \quad (M_C / M_F = 1)$$

Például:

Döntés:

Erő	Erőpár	ΣF	ΣM	Mozgás
$\times$	$\checkmark$	0	M_c	forgatás
$\checkmark$	$\times$	F	M_F	döntés
$\checkmark$	$\checkmark$	F	$M_F - M_c = 0$	kontrollált döntés
$\checkmark$	$\checkmark$	F	$M_F - M_c = 0$	testes mozgás

forgatás

döntés

haladó mozgás + forgás

testes mozgás

haladó mozgás

=

kontrollált döntés

haladó mozgás + forgás

- $0 < M_F - M_c \quad (M_c / M_F < 1)$

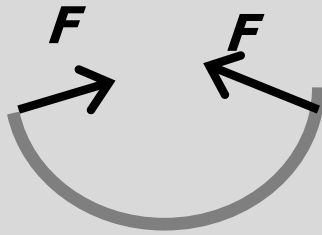
- $M_F - M_c < 0 \quad (1 < M_c / M_F)$

A fogszabályozó készülék

A fogszabályozó készülék egy rugalmas test, amely deformálása után erőt fejt ki a fogakra, a betáplált energiát visszaszolgáltatja („**mechanikai akkumulátor**”).

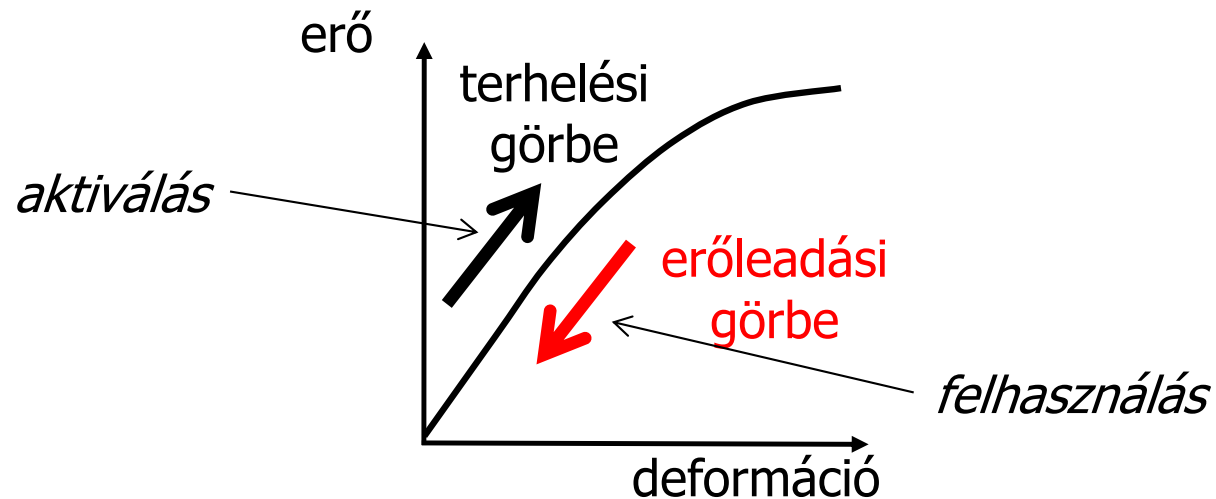
aktiválás:
deformálás
(energia
betáplálása)

felhasználás:

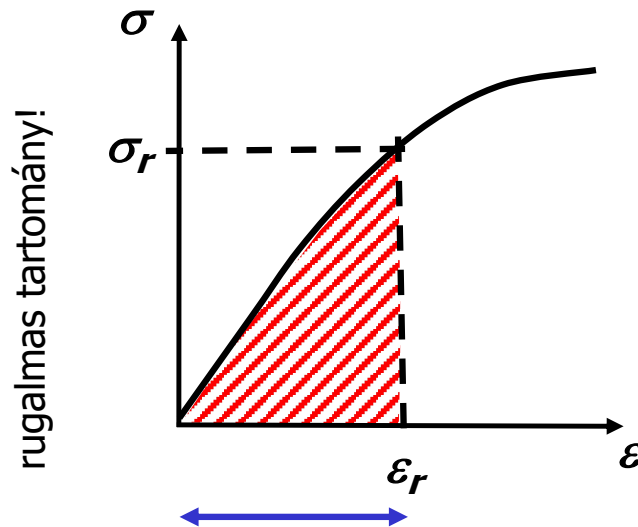
visszaalakulás

(tárolt energia
hasznosulása)

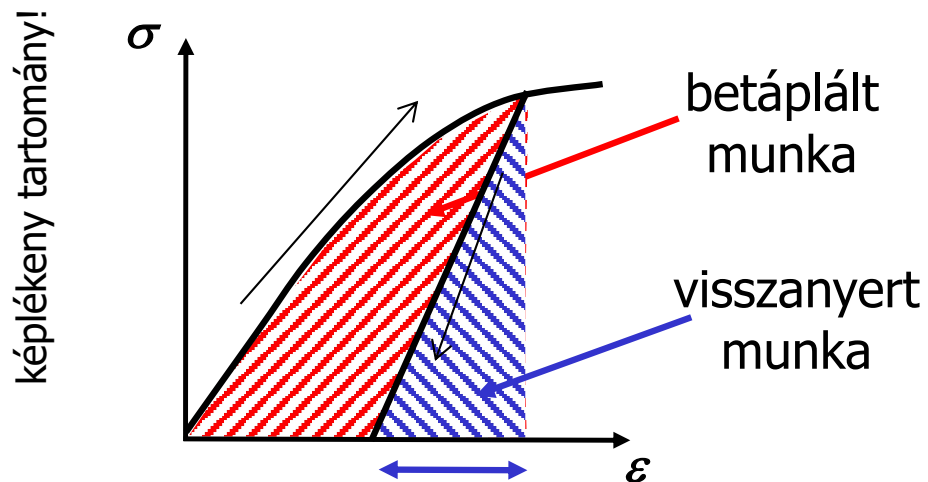

A készülék mechanikai tulajdonságai

- anyagi jellemzők: merevség, visszarugózó képesség, fajl. elaszt. def. munka

betáplált munka=visszanyert munka,
ha nincs súrlódás!!!

Például:

- műanyagok
- acél
- kobalt-króm ötvözetek
- titán ötvözetek

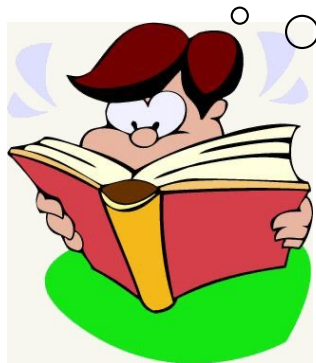
- geometria: alak, méretek (pl.vastagság, hossz, ...)

• nyújtás/összenyomás	$F = E \frac{A}{l} \Delta l$	$W = \frac{1}{2} E \cdot \frac{A}{l} \Delta l^2$
• hajlítás	$F = 3E \cdot \frac{\Theta}{l^3} \cdot s$	$W = \frac{1}{2} 3E \cdot \frac{\Theta}{l^3} \cdot s^2$
• csavarás (torzió)	$M = G \frac{r^4 \pi}{2l} \phi$	

a test merevsége/rugómerevség

Problémák:

- súrlódás

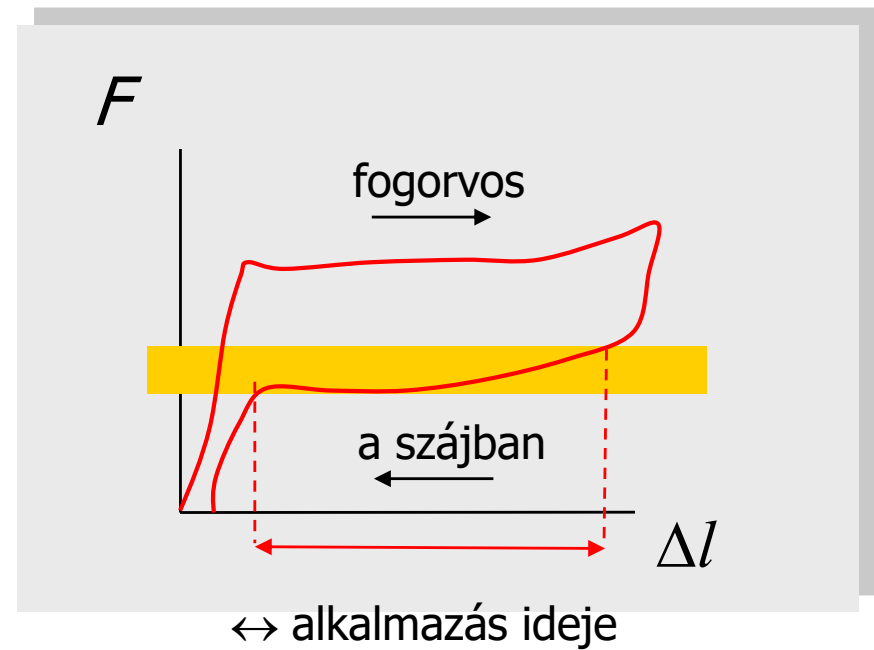
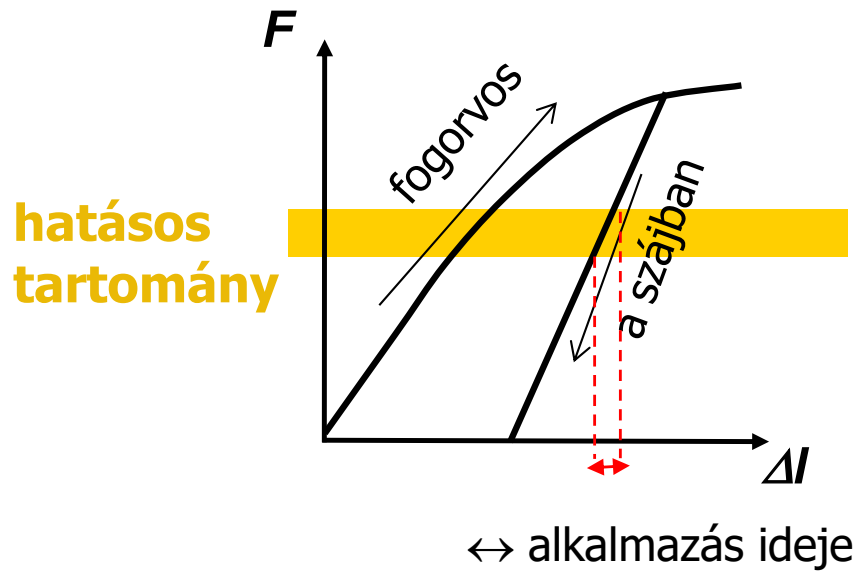

súrlódási erő (F_s):

$$F_s = \mu \cdot F_{ny}$$

A visszatérítő erő

- nagysága?
- állandósága?

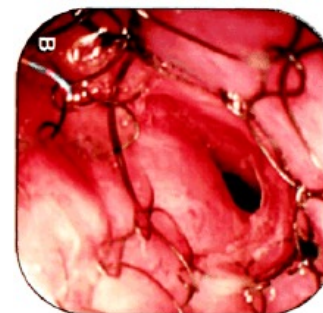
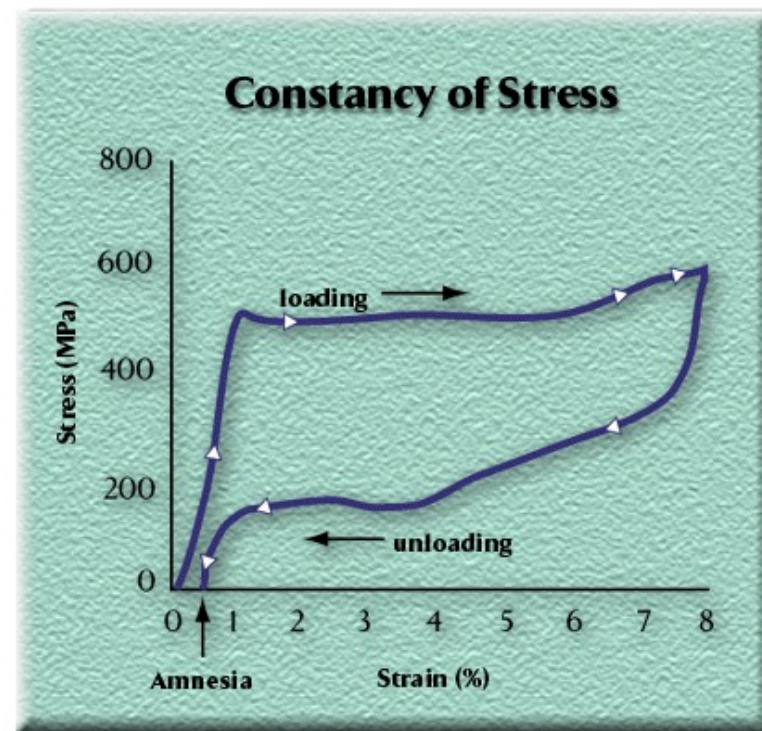
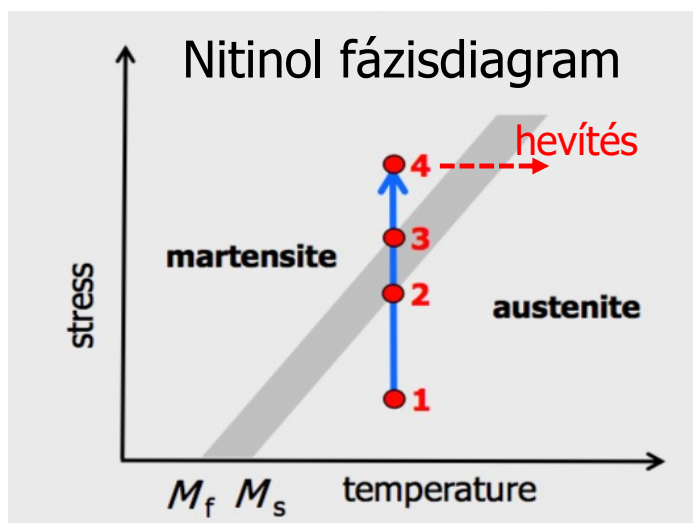

Szuperrugalmas anyagok

Ni+Ti   Cu+Al+Zn   Cu+Al+Ni

Nitinol (**N**ickel-**Ti**tanium **N**aval **O**rdnance **L**aboratory)

- szuperrugalmas (pseudoelasztikus)
- alakmemória
- biomechanikai kompatibilitás
- biokompatibilis

Kérem készüljenek elő a QR kód beolvasására.

Visszajelzésüket köszönjük!